

Lokale- og Anlægsfonden

KLUBLOKALER

Notat vedrørende klublokaler

6. februar 2009

1. Indledning

Lokale- og Anlægsfonden har i forbindelse med deres evalueringsværktøj til evalueringer blandt støttede idræts-, kultur- og fritidsfaciliteter bedt NIRAS konsulenterne administrere og analysere fonds- og puljeevalueringsskemaerne.

Evalueringsskemaerne er produktet af en selvevaluering gennemført blandt udvalgte støttede idræts-, kultur- og fritidsfaciliteter. Skemaerne er målrettet den enkelte facilitet, men dele af skemaerne er ens for alle projekter – herunder spørgsmål om, hvem der anvender faciliteterne, og hvor stor tilfredsheden er med faciliteterne.

Dette notat tager udgangspunkt i besvarelserne fra de projekter, der har indsendt selvevalueringen, og som har fået støtte midler til klublokaler – både sportsklubber og andre formål.

2. Datagrundlag

Der er pr. 30. januar 2009 registreret 192 selvevalueringsskemaer. Heraf er der 103 fondsevalueringsskemaer, 80 puljeevalueringsskemaer og ni skemaer, der er indsamlet under en pilottest i forbindelse med udarbejdelsen af evalueringsværktøjet. Disse ni skemaer adskiller sig kun på enkelte punkter fra de øvrige og er derfor inddraget i afrapporteringen.

Dette notat tager som nævnt udgangspunkt i besvarelserne fra de klublokaler (både sport og andre), der har deltaget i evalueringen. Klublokaler (både sport og andre) kan defineres som et sted, hvor hovedvægten af aktiviteterne er i forlængelse af, hvad der ellers foregår i klubberne. Der kan finde flere forskellige aktiviteter sted i et klublokale. Klublokaler (både sport og andre) fokuserer altså ikke udelukkende på en specifik aktivitetstype (som fx én enkelt sportsgren).

Der er 50 klublokale-projekter med i evalueringen, hvoraf langt de fleste har fået bevilget støtte midler fra Puljen. 15 projekter har modtaget en bevilling fra Fonden.

Evalueringsresultaterne er en blanding af kvantitative og kvalitative vurderinger. Dvs. at selvevalueringen indeholder både de lukkede spørgsmål, hvor svarene er let sammenlignelige, og de mere åbne spørgsmål, hvor besvarelsen er fri og i højere grad kan uddybes og nuanceres i forhold til de lukkede besvarelser. Begge former for besvarelse vil blive afrapporteret i notatet, om end der kun bringes et udsnit af de åbne besvarelser, som repræsenterer de generelle tendenser i evalueringen.

3. Byggeriets overordnede målopfyldelse

Tilfredsheden med nybyggeriet er generelt stor ved de 50 klublokaler. Som illustreret i Tabel 1, vurderes 86 % af klublokalerne til i høj grad at leve op til formålet og målsætningerne med byggeriet. Ingen af klublokalerne vurderes til i ringe grad eller slet ikke at have levet op til formålene.

Tabel 1: I hvilken grad lever byggeriet overordnet op til formålet og målsætningerne med byggeriet?

	Antal klubhuse	Andel klubhuse
I høj grad	43	86 %
I nogen grad	7	14 %
I ringe grad	0	0 %
Slet ikke	0	0 %
I alt	50	100 %

Den store tilfredshed med byggeriet af klublokalerne skinner også igennem i de udvalgte kommentarer, der er angivet i Tabel 2. De kvalitative udsagn vidner om, at klublokalebyggerierne i høj grad lever op til målsætningerne, og at de fungerer til stor tilfredshed for brugerne. I flere tilfælde benævnes klublokalet som et samlingspunkt for lokalsamfundet og skyld i medlemstilgang.

Tabel 2: Beskriv og vurder kort, om byggeriet overordnet virker efter hensigten i forhold til formålet og målsætningerne?

Sagsnummer	Kommentar
1998-F-0176	Klubhuset har alle de nødvendige faciliteter og virker fuldt ud som forventet. Mange andre klubber har henvendt sig til os for at få inspiration til eget byggeri.
2003-P-0171	Byggeriet indfrier de forventninger, vi havde under opstart, udvikling og realisering af projektet. Både med hensyn til øget antal brugere og øget aktivitetsniveau.
2004-P-0219	Byggeriet lever fuldt ud op til de forventninger, vi havde inden opstarten. Træningslokalet bliver flittigt brugt og til alles store tilfredshed. Medlemstilgangen har ligeledes været fuldstændig, som vi havde regnet med.

De 50 klublokaler har på forhånd defineret en eller to specifikke målgrupper, som de ønsker at tiltrække til deres faciliteter. Tabel 3 viser, at det i høj grad er lykkedes at tiltrække de på forhånd valgte målgrupper. Kun tre klublokaler har i ringe grad haft succes med at tiltrække en specifik målgruppe. De har dog alle tre også haft en anden målgruppe, som det i nogen grad er lykkedes at få ind i klublokalerne.

Tabel 3: I hvilken grad er det lykkedes at tiltrække den/de på forhånd valgte målgrupper?

	Antal målgrupper	Andel målgrupper
I høj grad	25	54 %
I nogen grad	18	39 %
I ringe grad	2	4 %
Slet ikke	1	2 %
I alt	46	99 %

Note: Dette spørgsmål er besvaret for 38 klublokaler, hvoraf otte har haft to på forhånd definerede målgrupper.

Tabel 4 viser først nogle af begrundelserne for, hvorfor det er lykkedes for to klublokaler at få deres på forhånd valgte målgruppe til at benytte byggeriet, og hvorfor det for to andre klublokaler har været lidt sværere.

Det, der gennemgående nævnes som de vigtigste årsager til, at det er lykkedes at få folk til at benytte klublokalerne, er faciliteternes kvalitet, frivillige ildsjæle, opbakning blandt medlemmer/lokalsamfund og god markedsføring samt en gennemtænkt projektplan.

Tabel 4: Beskriv, hvorfor det er lykkedes/ikke er lykkedes at få den/de på forhånd valgte målgrupper til at benytte byggeriet?

Sagsnummer	Kommentar
1998-F-0315	Hele familien benytter byggeriet – men det er svært at ramme alle behov; vi er en typisk boldklub men har gymnastik/ bordtennis/ aerobic/ fitness/ badminton mm. på programmet – vi bor dog i et område med en ringe tradition for at gøre noget sammen, men vi prøver hele tiden med nye tiltag som fitness, mens dit barn træner etc. Og trods sine 999 m2 er huset nok for lille til at ramme 100 %.
2005-P-0198	Gode faciliteter giver mulighed for flere aktiviteter for flere brugere. Desuden giver dette større mulighed for socialt samvær. Det er helt sikkert "succeskriterier".
1995-F-0314	Der er gjort flere forsøg, men mangel på instruktører/tilsynsførende uden for alm. brugertid har begrænset mulighederne. Dog benyttes fællessalen ofte af andre af byens foreninger.
2001-F-0253	Der har været opslag oppe om de nye faciliteter, men den bedste reklame har været mund til mund. De unge skal også først have samlet mod til sig.

I forlængelse af forrige spørgsmål har klublokalerne også vurderet, i hvor høj grad det er lykkedes dem at tiltrække forskellige brugergrupper til byggeriet – foruden der, som på forhånd var tiltænkt som målgruppe.

Også her er der overordnet stor tilfredshed blandt klublokalerne. Omkring halvdelen mener i høj grad, at det er lykkedes, mens 33 % vurderer, at det i nogen grad er tilfældet. Tabel 5 viser den præcise fordeling.

Tabel 5: I hvilken grad er det alt i alt lykkedes at få forskellige brugergrupper til at benytte byggeriet?

	Antal klublokaler	Andel klublokaler
I høj grad	24	50 %
I nogen grad	16	33 %
I ringe grad	0	0 %
Slet ikke	0	0 %
Det har ikke været formålet	8	17 %
I alt	48	100 %

Selvevalueringen blandt klublokalerne viser, at det for hovedparten af byggerierne er lykkedes at tiltrække det forventede antal borgere. Omkring to tredjedele mener, at det i høj grad er lykkedes, mens den resterende andel af klublokalerne vurderer, at det i nogen grad er lykkedes. Den præcise fordeling kan ses i Tabel 6.

Tabel 6: I hvilken grad er det alt i alt lykkedes at opnå det forventede antal borgere?

	Antal klublokaler	Andel klublokaler
I høj grad	27	66 %
I nogen grad	14	34 %
I ringe grad	0	0 %
Slet ikke	0	0 %
Det har ikke været formålet	0	0 %
I alt	41	100 %

De kvalitative vurderinger peger på, at positiv omtale i forbindelse med de nyopførte og moderne klublokaler har stor betydning for, at det i høj grad er lykkedes at tiltrække det forventede antal borgere og øge antallet af medlemmer.

Tabel 7: Beskriv, hvorfor det er lykkedes / ikke er lykkedes at opnå det forventede antal brugere?

Sagsnummer	Kommentar
1995-F-0161	Bygningens funktionalitet og tilgængelighed i sammenhæng med sejlsaktiviteter og vedligeholdelsesaktiviteter.
2002-P-0155	De tre foreninger, der er i kredsen, sidder selv i bestyrelsen, og der bliver udsendt indbydelse til alle medlemmer i foreningen ved hvert arrangement.
2004-P-0169	Vi har fået et dejligt attraktivt hus, som folk gerne vil benytte pga., at størrelsen gør, at flere aktiviteter kan finde sted.
2006-P-0130	De forbedrede faciliteter og mere velorganiserede forhold tilskynder til mere ophold og større anvendelse.
2006-P-0145	Det er lykkedes at opnå det forventede antal brugere, fordi behovet har været der hele tiden. På grund af traditionerne på stedet havde vi ikke forventet allerede nu at kunne tiltrække de udendørs idrætsgrene.

4. Byggeriets faciliteter

Mange af klublokalerne rummer en mangfoldighed af aktiviteter og har derfor flere forskellige lokaler og faciliteter. I selvevalueringen er de blevet spurgt til, i hvilken grad anvendelsen af hver enkelt af de på forhånd udpegede faciliteter har levet op til formålene. Klublokalerne har vurderet ud fra op til fem forskellige faciliteter, hvorfor der indgår 71 faciliteter fordelt på de 43 klublokaler i Tabel 8. En facilitet kan fx være en multisal, en café eller lignende.

Tabel 8 viser, at hovedparten af faciliteterne i anvendelsen lever op til deres formål. 73 % af faciliteterne vurderes til i høj grad at leve op til formålene. Kun 7 % af faciliteterne vurderes til slet ikke eller i ringe grad at leve op til formålene. Disse faciliteter ligger alle i klublokaler, der har haft andre faciliteter, som lever op til formålene.

Tabel 8: I hvilken grad har anvendelsen af én af de (op til fem) nye faciliteter levet op til formålene?

	Antal faciliteter	Andel faciliteter
I høj grad	52	73 %
I nogen grad	14	20 %
I ringe grad	4	6 %
Slet ikke	1	1 %
I alt	71	100 %

Note: Dette spørgsmål er besvaret for 43 klublokaler. 34 har haft en facilitet at vurdere anvendelsen af. Et klublokale har haft to faciliteter at vurdere anvendelsen af. Ti klublokaler har haft tre faciliteter at vurdere anvendelsen af. Ingen klublokaler har haft fire faciliteter at vurdere anvendelsen af. Et klublokale har haft fem faciliteter at vurdere anvendelsen af.

Selv om hovedparten af klublokalerne vurderes til i høj grad at leve op til deres formål, så viser Tabel 9, at omkring en fjerdedel af alle byggerierne har haft behov for at få foretaget ændringer efter indvielsen. Ved 12 klublokaler, der udgør 25 % af alle, har det vist sig at være nødvendigt at lave ændringer.

Tabel 9: Har det efter indvielsen vist sig nødvendigt at foretage ændringer i byggeriet (i forhold til fx akustik, overflader, rengøringsegnet m.v.)?

	Antal klublokaler	Andel klublokaler
Ja	12	25 %
Nej	36	75 %
I alt	48	100 %

Et udvalg af de kvalitative udsagn fra de 12 klublokaler, der har måttet foretage ændringer i byggeriet, er vist i Tabel 10. Det hyppigst forekommende problem er dårlig akustik og dårligt indeklima. I flere tilfælde har det dog været nok bare at justere de nuværende lyd-dæmpende foranstaltninger, som fx lydpladerne i loftet eller installere ventilationssystemer.

Tabel 10: Hvis det har vist sig nødvendigt at foretage ændringer i byggeriet efter indvielsen, hvilke har det så drejet sig om?

Sagsnummer	Kommentar
1996-F-0288	Ventilationssystem i omklædningsrum blev forbedret.
1998-F-0007	Vi har måttet installere en del tyverisikring. Efter den seneste installation har vi ikke haft indbrud. Udvendige arealer: Vi har måttet lægge skråningen om. Forbedret kioskinventar. Var planlagt for småt. Vi har installeret bedre udsugning. Kabling: Fjernsynsinstallation og edb installation.
2001-F-0253	Der overvejes dog ændringer der kan forbedre akustikken.

Kravene til handicaptoiletter i klublokalerne har i tre tilfælde ført til, at man har fået en bredere brugergruppe end forventet, hvilket illustreres i

Tabel 11.

De klublokaler, som vurderer, at deres målgruppe er blevet bredere, uddyber bl.a. med, at mange bevægelseshæmmede brugere er afhængige af disse installationer. De fleste klublokaler påpeger, at de endnu ikke har set nogen i kørestol, men at de forstår nødvendigheden af at tage hensyn til potentielle medlemmer, der er handicappede eller immobile.

Tabel 11: Har Lokale- og Anlægsfondens krav om handicaploiletter medført en bredere brugergruppe end forventet?

	Antal klublokaler	Andel klublokaler
Ja	3	10 %
Nej	19	66 %
Ikke relevant	7	24 %
Ved ikke	1	0 %
I alt	39	100 %

Det, færrest klublokaler er tilfredse med ved faciliteterne, er omfanget af depotrum. I 25 klublokaler, svarende til 52 %, vurderes det, at omfanget af depotrum ikke har været passende. I en tredjedel af klublokalerne har omfanget af depotrum været passende. Dette illustreres i Tabel 12.

Tabel 12: Har omfanget af depotrum været passende?

	Antal klublokaler	Andel klublokaler
Ja	25	52 %
Nej	16	33 %
Ikke relevant	7	15 %
I alt	39	100 %

Tabel 13 viser et udsnit af de kvalitative besvarelser fra klublokalerne, hvor omfanget af depotrum har været for lille. De mest udbredte forklaringer på, hvorfor depotrummene har været for få, er, at det er et område, der altid prioriteres lavere end faciliteterne til aktiviteter.

Derudover kommer det også bag på mange, hvor stort behovet for depotplads er. Hvis huset er anvendeligt for mange aktiviteter, vil det også medføre et behov for et stort omfang af depotrum.

Tabel 13: Hvorfor har omfanget af depotrum ikke været passende?

Sagsnummer	Kommentar
1998-F-0150	Fordi medlemstal og aktivitet er øget betragteligt og dermed også behov for depot- og adm.plads.
2005-P-0170	Depotrummet er ikke pladsmæssigt optimalt, men det er et bevidst valg i projekteringen, idet vi har valgt størst mulig areal til klubaktiviteter.
2006-P-0252	Behovet for depotrum er ikke tilgodeset i tilstrækkeligt omfang. Det står på ønskelisten over fremtidige projekter.

5. Effekter af byggeriet

Besvarelserne fra selvevalueringen viser, at der i mange tilfælde har været uventede effekter af byggeriet. Hovedparten af disse effekter har været positive, men i flere klublokaler har man haft både negative og positive effekter. Tabel 14 viser, at kun 6 % ikke har haft uventede effekter, mens næsten halvdelen udelukkende har haft uventede effekter af positiv karakter.

Tabel 14: Har der været uventede positive og/eller negative effekter af byggeriet?

	Antal klublokaler	Andel klublokaler
Ja, positive effekter	22	46 %
Ja, negative effekter	5	10 %
Både positive og negative effekter	18	38 %
Nej, ingen uventede effekter	3	6 %
Ved ikke	2	0 %
I alt	48	100 %

Tabel 15 viser et udpluk af de uddybende kommentarer til de positive og negative effekter, som byggerierne har afstedkommet i klublokalerne. Mange af de positive kommentarer handler om forøgelsen af det sociale liv og medlemmernes øgede tilknytning, som klublokalet har åbnet op over for. Derudover er man meget positiv over for de muligheder, et klublokale giver.

De negative effekter, der bliver fremhævet, er hovedsageligt knyttet til den praktiske indretning af klublokalerne. Dårlig akustik samt uventede udgifter og manglende opbakning/tilslutning fra frivillige fremhæves af flere.

Tabel 15: Hvilke uventede positive/negative effekter har der været af byggeriet?

Sagsnummer	Positive effekter
2004-P-0043	Det har vist sig, at vores medlemmer/gæster bliver hængende længere i klubben, hvilket også har kunnet mærkes på vores salg af mad og drikkevarer i 2006.
2004-P-0052	Kommunen har set vores ihærdighed, og at vi driver klubben alvorligt, efter vi har fået klubhuset. Dette har medvirket til, at kommunen har betalt for renoveringen af to af vore tennisbaner.
2005-P-0198	At brugerne befinder sig så godt tilpas – at vi må "sætte dem på porten", når det er lukketid.
Sagsnummer	Negative effekter
1998-F-0315	Vi har gået en tung vej – det er svært at forstå, at et klubhus i dag skal rumme mange åbne timer. Vores energiforbrug er kæmpe – trods alle spareforanstaltninger – kommunen forstår det ikke. Vi skal samle mange penge sammen for at leve under eget tag – det kræver, vi skal hele tiden være fremme med nye initiativer.
2001-F-0253	Tabt de socialt svage unge, der føler, de ikke har et tilhørsforhold til stedet (jf. pkt. 15).
2003-P-0171	Negative effekter: Byggeriet kan hurtigere end forventet vise sig at være for lille, med deraf følgende ventelister for nye medlemmer. En udvidelse er formodentlig ikke mulig grundet de bestemmelser, der gælder for området. Indtil videre har klubben dog kunnet absorbere de nye medlemmer.
2004-P-0061	Sværere end forventet at skaffe den fornødne frivillige arbejdskraft.

Afslutningsvis er man i selvevalueringen blevet bedt om at forholde sig til, i hvilken grad Lokale- og Anlægsfondens medvirken har skabt merværdi i projektet. Tabel 16 viser, at man i 20 klublokaler, svarende til 74 %, mener, at Lokale- og Anlægsfonden har skabt merværdi i projektet. 22 % mener, at fonden i nogen grad har skabt merværdi, mens der kun i et enkelt tilfælde vurderes, at fondens medvirken slet ikke har skabt merværdi.

Tabel 16: I hvilken grad har Lokale- og Anlægsfondens medvirken skabt merværdi i projektet?

	Antal klublokaler	Andel klublokaler
I høj grad	20	74 %
I nogen grad	6	22 %
I ringe grad	0	0 %
Slet ikke	1	4 %
I alt	27	100 %

6. Opsamling af resultater

I dette notat er beskrevet, hvordan de klublokaler, som har modtaget støttemidler fra Lokale- og Anlægsfonden, vurderer deres byggeris overordnede målopfyldelse, faciliteter og uventede effekter.

Den gennemgående opfattelse er, at byggerierne har indfriet mange af de mål og forhåbninger, som på forhånd var stillet til dem. Klublokalerne har fået fat i mange af de målgrupper, som de forud for byggeriet havde udset sig, og faciliteterne anvendes i vid udstrækning som planlagt.

De få negative aspekter, der fremhæves, omhandler i vid udstrækning bygningernes fysiske udstyr. I flere tilfælde er der problemer med akustikken og indretningen af lokalerne. Derudover nævnes uventede udgifter og manglende opbakning/tilslutning fra frivillige af flere.

Lokale- og Anlægsfondens medvirken i byggeriet har ved langt de fleste klublokaler skabt en merværdi til projekterne. Og samlet set må det konkluderes, at der er bred tilfredshed med klublokalerne, som i næsten alle tilfælde lever op til de på forhånd fastsatte målsætninger.